

1 Opening door de voorzitter

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Goedenavond. Het is 29 november. Welkom bij deze commissievergadering Grondgebied en Economische zaken. Het is de laatste keer dat we in deze setting in deze entourage deze vergadering houden. Afgemeld voor vanavond zijn de heer Gramsma, maar die wordt vervangen door de heer Wetzels. Verder hebben zich afgemeld de heer Gorissen en de heer Dubbelt. Voor de rest is iedereen aanwezig in deze commissie. Het eerst aan de buurt is de Ouderenpartij. Het vragen uur: voor vandaag zijn geen vragen ingediend.

2 Vragen uur

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dan ga ik verder met de spreek tijd voor het publiek.

3 Spreek tijd voor het publiek

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Daar heeft zich niemand voor aangemeld. Vaststellen van de agenda: zijn er van jullie kant agendaverzoeken? Nee. Dan ga ik verder. Bij deze is de agenda vastgesteld voor vanavond.

4 Vaststelling van de agenda

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Vaststellen van de besluitenlijst van de commissievergadering van 11 oktober 2023. Ik stel deze integraal aan de orde. De heer Rozema. Bij niet-raadsleden staat de heer Moonen, maar we wisten niet

5 Vaststelling van de besluitenlijst 11 oktober 2023

R.F.A.C. Creusen voorzitter

dat die al overgestapt was naar Burgerbelangen. We hadden geacht dat er Ons Kerkrade moest staan. We zullen dat herstellen. Dat is wel een blunder. De heer Van Beek. Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de SP heeft op 17 mei en op 11 oktober

Fractie SP

tijdens de rondvraag dezelfde vraag gesteld. Er is nog steeds geen antwoord op. Het betreft de objecten die in een relatie hebben met het mijnverleden van onze stad, zoals de Stationsstraat en het Museumplein, om die beter te promoten. Er staat een grote machine bij de spoorwegovergang. Op 17 mei hebben we die vraag gesteld en op 11 oktober om daar de documentatie bij te plaatsen. Zodat de mensen weten waar het over gaat. We willen daar graag een reactie op hebben.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Kunt u toezeggen dat ik die snel kan krijgen?

D. Franssen griffier

Die toezegging kan ik niet doen, want ik ben niet voor de beantwoording. Ik ben er wel afgelopen week mee bezig geweest in de zin van met de juiste ambtenaar contact leggen: bij wie hoort het nu thuis? Kan daar een antwoord op komen? Die vraag staat er inderdaad vanuit de rondvraag. Ik ben er wel mee bezig, maar ik kan niet toezeggen dat de beantwoording snel komt. Weet wel dat we als griffie daar in ieder geval aandacht voor hebben en dat we jullie niet vergeten zijn.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dank u wel. Van uitstel komt geen afstel. Dan is bij deze de besluitenlijst vastgesteld. Dan ga ik naar het eerste ontwerpbesluit van vanavond inzake nieuw budget

6 Ontwerpbesluit inzake nieuw budget ter beschikking stellen ten behoeve van starterslening

R.F.A.C. Creusen voorzitter

ter beschikking stellen ten behoeve van de starterslening. Voor dit agendapunt is wethouder, de heer Weijers uitgenodigd. Hij heeft ambtelijke ondersteuning meegenomen in de personen van de heer Zinken en mevrouw Bastiaan. Welkom. Aangeboden is het voorstel om een nieuw budget van 500.000 euro beschikbaar te stellen voor de starterslening. Ik kijk naar de wethouders. Inmiddels zijn de ambtenaren gearriveerd. Geeft u hier een toelichting op??

T.W. Weijers wethouder

Voorzitter, dank u wel. Ik zal het heel kort houden. Middels deze lening hebben we in ieder geval behoorlijk wat starters kunnen helpen op de Kerkraadse woningmarkt. We zien de laatste twee jaar met een stijgende lijn. Vorig jaar 23 leerlingen verstrekt en dit jaar 31 leningen verstrekt. Er lopen nog zeven reserveringen, dus dat gaat ontzettend goed. Als college zouden we heel graag deze regeling voort willen zetten en vragen wij jullie steun hierbij. Dank je wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dan ga ik verder naar de commissie voor de eerste bespreking. Ik geef het woord aan de Ouderenpartij. Dank u wel, Voorzitter.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

De starter heeft bewezen dat ze bestaansrecht heeft. In het verleden hebben al best veel mensen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Wat heel fijn was om te zien is dat de achterstallige bedragen, althans wat nog niet betaald is en betaald had moeten worden, is in verhouding met datgene wat uitgezet is heel erg laag. Eigenlijk te verwaarlozen. Dat wil niet zeggen dat ik niet wil hebben dat ze het geld terugbetalen met verwaarlozen. Ik bedoel dat het een klein bedrag is. De aanvraag voor extra geld kunnen we zonder consequenties doen, denk ik. Dan gaat voor de Ouderenpartij inderdaad niks boven die starterslening voor mensen die nu wel een eigen huis kunnen kopen. Tot zover, Voorzitter/

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Als ik het goed begrijp, heeft u één vraag ten aanzien van de dekking. Ik ga verder met het CDA.

Fractie CDA

Dank u wel, Voorzitter. Met de starterslening voorzien we in een behoefte, ook gezien het feit dat de pot nu leeg is. Het blijft natuurlijk triest dat we het überhaupt moeten doen. In dit geval een goede zaak dat we dit op deze manier doen. Het is goed te lezen dat de woningmarkt zich zo ontwikkelt dat starters weer wat meer mogelijkheden krijgen, ook al kom je over het algemeen met een bedrag van 245.000 euro nog niet zo heel ver. Alles helpt om de starter op weg te helpen. Het was natuurlijk niet voor niets dat we 13 november een motie verhuishwensen, eigen inwoners facilitair hebben ingediend. Hoewel die motie gericht was op sociale huurwoning en nieuwbouwwoningen, zou dit natuurlijk voor koopwoningen kunnen gelden. Gezien de huidige ontwikkelingen kunnen wij ons vinden in het advies om het maximale bedrag niet te verhogen. Wel hebben we een vraag, namelijk: wat gebeurt er als de provincie de gevraagde trekkingsrechten niet aan Kerkrade toekent? Dat was het voor de eerste termijn. Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga snel door naar Burgerbelangen.

Fractie Burgerbelangen

Voorzitter, dank je wel. Veel mensen hebben in het verleden gebruik kunnen maken van het budget. Het huidige budget is bijna opgebruikt. Wij als Burgerbelangen willen de starterslening gezien de grote vraag graag continueren. Kort naar de besluiten zelf toe. Burgerbelangen stemt in om nieuw budget van 500.000 euro ter beschikking te stellen voor de starterslening in de vorm van een lening. Besluit twee: Burgerbelangen stemt in om de provincie door middel van een bijgevoegde brief te verzoeken om anderhalf

miljoen euro aan nieuwe trekkingsrechten toe te kennen aan de gemeente Kerkrade. Daar kan ik kort en bondig over zijn.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga verder naar de VVD.

Fractie VVD

Dank u wel, Voorzitter. Ondanks dat wij normaliter een partij zijn die zou zeggen: laat de markt het werk doen, kunnen wij dit besluit alleen maar steunen. Het is een bewezen succes. De financiële risico's zijn minimaal. Het is een goede zaak dat Kerkrade hier weer mee aan de slag gaat.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga verder naar Hart voor Vrijheid.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dank u wel, Voorzitter.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Wij steunen het ontwerpbesluit. De heer Haas, PvdA.

Fractie PvdA

Wij steunen het ontwerpbesluit ook. Wat de voorgangers zeiden, sluiten wij ons bij aan.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Helder. Lokaal Alternatief. Voorzitter, in dit geval is er echt weinig toe te voegen,

Fractie Lokaal Alternatief

maar we zijn inderdaad heel benieuwd naar het antwoord op: wat als de nieuwe trekkingsrechten niet toegekend worden?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga verder naar Ons Kerkrade.

Fractie Ons Kerkrade

Dank u wel, Voorzitter. Er zijn door de jaren heen al heel wat leningen verstrekt. Voorzitter, enkele vragen nog. Kunnen grensoverschrijdende burgers ook aanspraak maken op deze regeling? Neem bijvoorbeeld Oekraïners of Polen die hier reeds onderdak hebben, gehuisvest en werkzaam zijn. Hebben zij dan ook recht om dit te kunnen doen? De vraag is ook: hoe staat het met staatloze burgers? Waarom vraag ik dat? Aangezien op 31 mei 2022 hierover een wetsvoorstel door de Tweede Kamer is aangenomen, hebben deze mensen meer rechten? Betekent het dat deze mensen, ook al hebben ze geen Nederlands paspoort, toch aanspraak maken op deze lening?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat in eerste instantie. Dank u wel. De SP.

Fractie SP

Voorzitter, gezien de weinig florissante situatie op de woningmarkt vindt de SP het belangrijk dat we waar mogelijk bijdragen aan het verbeteren van de kansen en toegang tot de woningsmarkt van de burgers van Kerkrade. Voor wat betreft de sociale en middenhuurwoningen. Daarnaast natuurlijk voor starters in het koopsegment waar dit over gaat. Weinigen hebben een heel hoog inkomen of kunnen terugvallen op vermogende ouders. Dat daarbij de mogelijkheid tot het opnemen van een starterslening aanwezig is, is voor velen cruciaal. De SP vindt dat de ondersteunende rol die wij als gemeente Kerkrade hier in het verleden middels het verlenen van de starterslening hebben kunnen spelen, als dit financieel mogelijk is, moet worden doorgetrokken naar de toekomst. We wachten op de beantwoording van de vragen die over de financiële mogelijkheden gaan? De SP staat welwillend tegenover dit voorstel. Verder lezen we in de nota van toelichting dat de stijging van belangstelling voor koopwoningen mede het gevolg is van een gebrek aan betaalbare sociale huurwoningen, sociale tussen haakjes, maar in het algemeen huurwoningen en te dure middenhuurwoningen. We vinden dit nogal verontrustend. Hieruit valt te concluderen dat naast dat mensen geen passende huurwoning kunnen vinden, deze mensen in de situatie komen waarin ze min of meer gedwongen worden een woning te kopen. We vinden dat dit een zeer onwenselijke situatie is. De vraag aan de portefeuillehouder is of hij het met ons eens is dat dit een onwenselijke situatie is. Als hij dat vindt, wat

wil de wethouder ondernemen? Ik wil er nog aan refereren dat een aantal vergaderingen geleden de wethouder heeft meegedeeld dat wij met 32 procent boven de verplichte 30 procent sociale huurwoningen zitten. Dat we dat kunnen gaan verminderen. Wij vinden het een zeer slechte zaak de sociale huurwoningen te gaan verminderen. Met het oog op dat we in Kerkrade relatief gezien veel arme mensen hebben die aangewezen zijn op sociale huurwoningen. Wij willen daar graag een reactie op van de wethouder. Dan nog het jarenlange studieleningen fiasco dat recent gelukkig is beëindigd doordat ze op de schreden zijn teruggekeerd. Helaas is daardoor een heel groot aantal jonge starters opgezadeld met een fikse studieschuld. Waarover ze tegen de afspraken in ook nog eens rente zullen moeten gaan aflossen. Daar is wel nog een discussie over die we waarschijnlijk allemaal hebben gevolgd. Rente zal afgelost moeten worden. Een vraag: zijn er gevallen bekend waarbij dit een rol speelde tijdens de aanvraag voor een starterslening? Zo ja, dan willen we graag weten hoe vaak dit is voorgekomen en hoe hiermee is omgegaan. Dank u, Voorzitter. Tot zover.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dank u wel. We hebben de eerste ronde achter de rug. Ik geef het woord aan de wethouder met het verzoek de regie in handen te nemen. Voorzitter, dank u wel. Te beginnen bij de Ouderenpartij.

T.W. Weijers wethouder

De vraag is: is dit zonder consequenties wat we nu gaan doen? Daar kan ik volmondig "Ja" op zeggen. Er is geen financieel risico, zeker gelet op de waarborgen die ingebouwd zijn. Het CDA vroeg: wat als provincie niet toekent? Dat zal niet gebeuren, want de provincie hebben budget. Ze hebben de middelen gereserveerd die wij aangevraagd hebben. Dat is meer een theoretische vraag. In de praktijk zullen wij niet terugkomen. Dit gaat helemaal goed komen. Ons Kerkrade: de grensoverschrijdende burgers. Daar kan ik ook "Ja" op zeggen. Zonder paspoort is dat mogelijk? Ja, er zijn geen beperkingen opgenomen in de regeling. Mensen die hier naartoe willen komen, kunnen gebruikmaken van de regeling. Laat onverlet dat het iets anders betekent, dat zij wel zelf voor een paspoort zullen moeten zorgen enzovoort, maar ze kunnen gebruikmaken van de regeling. Er zijn geen beperkingen. De SP: gebrek aan sociale huurwoningen. Die formulering staat inderdaad zo in de nota. Het is een ietwat ongelukkige formulering, dat erken ik. Ik zou het niet een gebrek willen noemen, maar het is meer: er moeten sociale huurwoningen bij. Vandaar wat ik in de beschouwing al zei: "Er worden behoorlijk wat woningen bijgebouwd", dus ook sociale huurwoningen. Om die balans nog wat beter naar voren te krijgen. Daarnaast middenhuur, maar ook koop en in het duurdere segment koop, om juist die balans te krijgen en de leefbaarheid te verbeteren. We hebben prestatieafspraken met de corporaties. Daarin worden aantallen opgenomen. Daar komen we in december mee naar buiten en dan ziet u dat de aantallen er wel degelijk zijn. Er komen nieuwe sociale huurwoningen bij en dan kun je niet meer spreken over een gebrek aan. In die zin komen we daaraan tegemoet.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

De laatste punt was van de starterslening. Daar kan mevrouw Bastiaans op ingaan. U vroeg inderdaad naar die studiefinanciering die mensen hebben.

Kerkrade Ambtenaar

Wij als gemeente toetsen daar niet op. Wij toetsen niet op inkomen, dat ligt bij SVn en SVn neemt dat mee in de hele financiering. SVn kijkt: wat kunnen mensen dragen en daarop wordt een bedrag verleend. Daar wordt wel rekening mee gehouden.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik kijk naar de commissie: zijn alle vragen beantwoord? Ik heb het idee van wel. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja, ik geef het woord dan aan de SP.

Fractie SP

Voorzitter, ik had een vraag aan de wethouder in verband met die 32 procent en het relatief groot aantal mensen wat aangewezen is op sociale huurwoningen in Kerkrade. Een relatief groter aantal dan in veel andere gemeenten, omdat wij tot de armste gemeenten in Nederland behoren. Denkt u niet dat die 30 procent voor Kerkrade misschien iets aan de lage kant kan zijn, als dat landelijk een geschikt percentage is? Ook nog eens met het oog op de ontwikkeling, wat dan misschien niet zo vaak voorkomt, maar dat mensen gedwongen zijn om een huis te kopen omdat ze geen sociale huurwoning kunnen vinden? Dank je wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik geef het woord aan de wethouder. Het zit hem met name in de balans krijgen in de regio.

T.W. Weijers wethouder

Overigens ligt het hoger op dit moment. De doelstelling is dat minimaal 30 procent iedereen moet hebben. Vandaar dat je in de regio ziet dat er grote verschillen zijn. Er zijn gemeentes met veel minder en er zijn gemeentes met meer. Wij zijn een van de gemeentes met aanzienlijk meer sociale huurwoningen, want het zit zelfs tussen de 35 en 45 procent. Dat zou wel omlaag kunnen. Uiteindelijk wil je niet dat mensen hier weggaan. Mensen moeten wel kunnen blijven. Het zit met name in het nieuwe aanbod, want we hebben een goede ambitie. Er komen meer woningen bij en dan ga je kijken: wat voeg je toe? Je hebt enigszins met vergrijzing te maken? Dat gaat een natuurlijk proces voor. Dat je gaat kijken: wat ga je toevoegen? Niet alleen sociale huur, maar ook anderen zoals ik zei: middenhuur koop, maar ook duurdere koop. Zodat je balans en evenwicht gaat krijgen, wat vastgesteld is in de woonvisie. Dat is de achterliggende gedachte daarbij. Uiteraard gaan er de komende jaren sociale huurwoningen bijgebouwd worden. Een aantal heb ik nog genoemd bij de algemene beschouwingen. Dat krijgt u binnenkort nog een keer via de prestatieafspraken. Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

We hebben de tweede termijn hebben gehad. Ik neem aan dat we over kunnen gaan tot de vraag: is het een bespreekstuk of een akkoordstuk? Wie zegt dat het een akkoordstuk is? Ik zie alle partijen de handen opsteken. Bij deze is het een akkoordstuk en wordt het verder doorgeleid naar de raadsvergadering. We zijn aangekomen bij agendapunt zeven: ontwerpbesluit

7 Ontwerpbesluit inzake vaststellen transitievisie warmte 2.0 en aanpak isolatie- en verduurzamingsprogramma

R.F.A.C. Creusen voorzitter

inzake transitievisie warmte 2.0 en aanpak isolatie- en verduurzamingsprogramma. Voor dit agendapunt is wethouder Van Drunen uitgenodigd en hij wordt hierbij ambtelijk ondersteund door de heren Reymering en [onhoorbaar]. Goedenavond heren. Aangeboden is de transitievisie warmte 2.0 en de programma isolatie en verduurzaming. De transitievisie warmte is op eerdere momenten met uw raad besproken om uitleg te geven en om het proces richting te geven. Burgerbelangen en Lokaal Alternatief hebben vooraf vragen ingediend. Die zijn volgens mij al beantwoord. Ik ga naar wethouder Van Drunen voor een toelichting.

M.M.L. van Drunen wethouder

Het is volgens mij de derde keer dat dit stuk wordt voorgelegd. Ik ben benieuwd of er nog vragen zijn en die willen we graag hier beantwoorden. Het is een vrij technisch stuk, dus ik wacht erop. Dank u.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga naar de eerste termijn en we starten bij de Ouderenpartij.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel, Voorzitter. De Ouderenpartij heeft met veel belangstelling kennis genomen van de nota transitievisie warmte 2.0. Daaraan gekoppeld de aanpak isolatie- en verduurzamingsprogramma, de inrichting van de programmalijn B en de ondersteunende activiteiten en de uitvoering van het IVP, conform het groeimodel. Waarbij met name gestart wordt met de lokale aanpak van koopwoningen en aanvullende maatregelen energiearmoede. Een prima uitgangspunt op weg naar een mogelijk aardgasvrij tijdperk. Tot stand gekomen in samenspraak met vele partijen, waarbij goed gebruik gemaakt is van burgerparticipatie. Borging van die participatie is ontzettend belangrijk, ook straks in die uitvoering. Samen bouwen om de transitievisie waar te maken. Veel kleine stappen, grote impact is een prima uitgangspunt. Graag willen we nog een aantal opmerkingen plaatsen. Namelijk het uitgangspunt energieneutraal in 2040, besparen op energie en zelf energie opwekken in eigen regio, energiezuinig en aardgasvrij in 2050. Is dat mogelijk? Zijn er voldoende betaalbare alternatieven? Houden we de leefbaarheid goed in de gaten van de hele omgeving, als het gaat over geluidsoverlast van pompen, windmolens en de gevolgen hiervan, boilers op daken, willekeur aan zonnepanelen et cetera. Het ambitieniveau is uitstekend: 25, 30 procent reductie in 2030 en 10 procent aardgasvrij in 2030. Alleen die 10 procent zien we niet meer terug in deze nota. Terwijl het wel eerder genoemd is. Is het haalbaar en betaalbaar? Iedereen moet mee kunnen doen. Een rol van en voor de

overheid. Er komt een nieuwe regering. Komen er nieuwe maatregelen? Wel of geen subsidie, geen ondersteuning, maar wel doorgaan. Wie betaalt de rekening? Per 1 januari een verhoging van de energiebelasting en netwerkkosten. Belasting is nog te begrijpen, maar netwerkkosten is raar: minder gebruiken, maar toch meer netwerkkosten. Op dit moment is onze boodschap: niet laten tegenhouden om positief verder te gaan. De Ouderenpartij vraagt wel aandacht voor het feit om op tijd te schakelen bij het opnemen van al deze maatregelen. De infrastructuur. Lokaal Alternatief heeft hier ook een vraag over gesteld: is er voldoende netwerkcapaciteit? Is het netwerk voorbereid? Er staat: elke vijf jaar inventariseren. Is die periode van vijf jaar reëel? Is die niet te lang? Dat vergt aandacht. De financiering: rentevrije lening is prima, maar is alles in deze moeilijke tijd haalbaar met betrekking tot de betaalbaarheid c.q. aflossingen voor burgers en bewoners? Denk hierbij aan de afschaffing van de salderingsregeling in de toekomst. Plan do check act methode is in het hele plan cruciaal. Kwaliteit bewaken vinden we heel belangrijk. We willen terugkoppelen, want er zijn eerder vragen gesteld over de internetbekabeling en de werkzaamheden in de gemeente. Misschien is bij die plan do check act methode belangrijk om te gaan kijken: hoe vindt de uitvoering van bestrating enzovoort plaats als we aan de gang gaan? Aandacht voor duurzame en gezonde materialen. Daar vragen we ook aandacht voor, om daar met name rekening te houden bij de planning. We willen tevens aandacht vragen voor het niet toepassen van ongelijkheid tussen de sociale woningbouw, huurwoningen, jongeren, ouderen, huiseigenaren. We gaan er vanuit dat niet alle huiseigenaren zomaar voldoende financiële draagkracht hebben om alles te kunnen uitvoeren. We vragen vooral vanuit de gemeente en maatschappelijk vastgoed om daar een voortrekkersrol in te spelen. Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga door naar het CDA.

Fractie CDA

Dank u wel, Voorzitter. De Ouderenpartij maait ons een beetje het gras voor de voeten weg, want heel veel zaken die zij stellen, zijn natuurlijk bij ons opgekomen en de vragen die door Lokaal Alternatief en Burgerbelangen gesteld zijn voorafgaand aan deze vergadering, lagen natuurlijk ook bij ons. Deze zijn dus al beantwoord. Alles wat we hadden willen zeggen is hiervoor al gezegd. We kunnen het korthouden. Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga snel door naar Burgerbelangen. Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben de stukken gelezen. Daar vragen over gesteld.

Fractie Burgerbelangen

Bedankt voor het snelle antwoord. Op maandagochtend vragen gesteld en vandaag de antwoorden. Dank je wel daarvoor. Hoe meer mensen ik persoonlijk spreek, hoe meer inzicht ik krijg in hoe het niet leeft in de maatschappij. Dat het wel iedereen raakt in de maatschappij. Los daarvan vinden wij dat er een goed stuk ligt om stukken op te pakken. Je kunt niet alles goed doen, maar ik denk wel dat er een goede opzet ligt op dit moment. Wij hebben nog een paar vragen. Dat gaat over het grootschalig collectief warmtesystemen, op pagina zeventien van de warmtetransitie. Daar staat bij het energiepark Herzogenrath gaswarmte voor bedrijven en Warmtenet Zuid-Limburgs gaswarmte van Chemelot, dat er meer bekend zou zijn eind 2023. Over twee dagen begint de laatste maand van dit jaar. Mijn vraag aan het college: is er al iets meer bekend over die twee ontwikkelingen? Over het Cesar warmte-accusysteem. Er staat dat er op dit moment onderzoek wordt gedaan. Ik ben heel erg geïnteresseerd in welk onderzoek er tot nu gedaan is en of er al iets over gedeeld kan worden. Tot zover geen verdere vragen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dank u. Ik ga naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Zoals eerder benoemd is het thema een aantal keer behandeld.

Fractie VVD

In de commissievergadering van woensdag 28 juni hebben wij bij het behandelen van dit onderwerp aangegeven dat we de ambitie natuurlijk steunen, maar wel onze zorgen wilden uitspreken over een eventueel verplichtend karakter in die visie. Wij vroegen ons op dat moment af in hoeverre er een verplichtend karakter zou zijn als iemand een CV-ketel zou kopen. En dat vervolgens een wijk waar diegene woont van het gas afgaat. In hoeverre er een dwingend karakter zou komen. Destijds hebben wij dat geformuleerd in een vraag en om een toezegging gevraagd. Daar heeft de wethouder aangegeven dat er absoluut geen sprake van dwang zou zijn. Hij gaf aan dat als je niet in een collectieve oplossing wilt deelnemen, daar een vrije keuze voor is. Mits dat als een gemeente besluit dat we van het gas afgaan, dan gaan we van het gas af. In de oplossing

daarin heeft iedereen de vrije keuze en is er absoluut geen sprake van dwang. Echter, optimistisch zoals we zijn, kan ik dit op de lijst van toezeggingen niet terugvinden. Daarom wil ik vragen of dat eventueel mogelijk was. Onze vraag luidt: kan de wethouder toezeggen dat de inwoners van Kerkrade de vrijheid houden om binnen de wettelijke grenzen zelf te kiezen op welke manier en op welk moment zij de transitie maken naar een duurzame warmteoplossing, zonder enige vorm van dwang of keuzebeperking? Zo ja, of dit opgenomen kan worden op de daarvoor bestemde plek? Dank u wel, Voorzitter.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Hart voor vrijheid. Dank je wel, Voorzitter. Dit is weer iets wat van bovenaf opgelegd wordt.

Fractie Hart voor Vrijheid

Wij maken ons zorgen dat de vrijheid van de mensen in de keuze door de gemeente redelijk los gezien wordt. Dat ze daarin geholpen worden. De kosten die ermee gemoeid zijn voor een omschakeling zijn voor sommige mensen immens hoog. Als daar een verplichtend karakter erachter zit, zullen heel veel mensen in de problemen komen. Ik hoop dat in de toekomst de gemeente er oog voor heeft om die mensen te helpen of eventueel iets te regelen waardoor die mensen een langdurige oplossing krijgen. Dank u.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga verder de PvdA. Dank u wel, Voorzitter.

Fractie PvdA

Ik heb nog een tweetal vragen. Een heeft betrekking op de VvE's. Afgelopen week was op tv en heeft in de krant gestaan dat als er grote investeringen moeten gebeuren, het potje van hun op heel veel plaatsen niet goed gevuld is. Is er gesproken met die mensen? Dat vind ik wel belangrijk. Tevens een vraag van Burgerbelangen: ventilatie 3.2. Als de WoonWijzerWinkel daar een opname gaat doen, laten we dan kijken of er een koolmonoxidemelder is, want er sterven per jaar tussen de tien en twintig mensen in Nederland aan koolmonoxide. Laat ze meteen controleren: is er een CO-melder, want dat ben je verplicht in een woning. Ze kijken naar goede ventilatie, maar nogmaals de CO-melder vind ik heel belangrijk. Tot zover.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga door naar Lokaal Alternatief. Voorzitter, ik sluit me aan bij Burgerbelangen

Fractie Lokaal Alternatief

wat de snelheid van beantwoorden betreft. We hebben ze zelfs gistermorgen pas ingediend en vandaag beantwoord. Geweldig. Toch twee zaken die ons nog opvallen na de antwoorden: de transitievisie het kopje uitvoering. Er staat aangegeven dat minimaal eens in de vijf jaar actualisatie plaatsvindt. Landelijk wordt aangegeven wat de beste termijn is. Lokaal Alternatief kijkt echter naar de snelle ontwikkelingen van techniek en maatschappij en het klimaat. We vragen of de wethouder toezegging kan doen dat er ieder jaar wordt afgewogen of er een actualisatie nodig is. Indien ja, dat er een besluit volgt en de raad jaarlijks geïnformeerd wordt over de voortgang. Vijfjaarlijks is voor ons in deze snel veranderende technologie echt ontoereikend. Het antwoord met betrekking tot de vraag van de belasting van het netwerk. Het is mooi dat Enexis op dit moment veel mensen en middelen inzet. Onze vraag was: wanneer hebben we een toereikend netwerk beschikbaar? Dat was de concrete vraag. Wordt er bij de uitbreiding rekening gehouden met alle aankomende aspecten? Er is nu alleen ingegaan op de warmtepompen. We hebben ook aangegeven: zonnepanelen, elektrische auto's en dergelijke zaken. Of moeten we onze inwoners voorbereiden om regelmatig opbreken van de trottoirs omdat ieder jaar weer het netwerk versterkt moet worden? Daarnaast wordt er een diverse bronnen in de media koperschaarste gesignaleerd. Zonder koper kan Enexis weinig. De netwerkkosten zullen met de koperschaarste zeker weer verder stijgen. Het lijkt een beetje op een koekje van eigen deeg. Als we allemaal ons beste beentje gaan voortzetten om van het gas af te gaan en ook de inwoners die zichzelf de vrijheid nemen om niet van het gas af te gaan, zullen de financiële gevolgen voelen. We zouden het heel erg prettig vinden om daar wat informatie over te krijgen: wat de verwachtingen zijn, wat de netwerkkosten gaan doen. Enexis zet veel mensen en middelen in. Laat ze dan met een schatting komen wat dat doet voor de netwerkprijzen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Tot zover. Ons Kerkrade.

Fractie Ons Kerkrade

Dank, Voorzitter. Het verheugt ons dat er burgerparticipatie plaats heeft gevonden waar input is geleverd, maar geen structurele wijzigingen. Het programma heeft zes weken ter inzage gelegen, waar vier ingediende

wijzigingen op zijn gekomen, en kleine voorstellen die gewijzigd zijn. Wat ons wel opviel, Voorzitter, was het volgende: de woningvereniging is aan het renoveren in de Hopel. Men geeft aan in het stuk dat men mee kan liften op de woningbouwvereniging, maar toen de mensen de offerte kregen, vielen ze allemaal van die stoel af. Die was duurder dan wat ze toentertijd voor het huis betaald hebben, zeggen en schrijven: 90.000 euro. Het verhaal: je kunt meeliften met een woningvereniging, dan is de vraag of dat mogelijk is. De raad neemt een besluit tot het instellen van een regionaal project organisatie IVP tot 2030 en mogelijkheid tot verlenging tot 2050. De vraag van Ons Kerkrade: over hoeveel fte's hebben we het? Hoe ziet het financiële plaatje eruit en wat komt er op het bord van de gemeente Kerkrade terecht? Tot zover.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

De SP.

Fractie SP

Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, we hebben een paar vragen. Allereerst een vraag met betrekking tot de bijdrage van de overheid. Het Rijk stelt 400 miljoen beschikbaar voor het isoleren van woningen. Heeft Kerkrade ook een bijdrage aangevraagd? Zo ja, hoeveel heeft Kerkrade gekregen van de overheid? Heeft Kerkrade nog zelf bijgelegd of alleen het geld van de overheid? Dan hebben we een vraag met betrekking tot de eigen isolatieopgave van woningcorporaties. We lezen dat in de eerste fase van het IVP tot 2026 de focus zal liggen op het isoleren van slecht geïsoleerde koopwoningen. Dit waar mogelijk een samenwerking met woningcorporaties die een eigen isolatie opgave hebben. Die samenwerking betreft met name de koopwoningen. Daar hebben we zicht en invloed op. Voor wat betreft de huurwoningen is de eigen isolatieopgave van corporaties aan bod. Daar wonen ook burgers van Kerkrade en vaker de financieel kwetsbaren. Onze vraag is: hebben we de mogelijkheid om geïnformeerd te worden over de vorderingen op het gebied van deze isolatieopgave van corporaties voor wat betreft het huurwoningsegment? Zodat we daar zicht op kunnen hebben en indien nodig invloed op zouden kunnen uitoefenen. Dan wat betreft aardgas en isolatie. Bij 2.2 missen we de voorbeeldfunctie van de gemeente. Wat gaat de gemeente zelf doen met haar eigen gebouwen? Of zijn die al helemaal energiearm? Woningeigenaren met label E, F en G uit de buurten met hoge en midden prioriteit, krijgen als ze aan de beurt zijn een bijdrage uit het nationaal isolatieprogramma. Klopt dat of kunnen alle inwoners van Kerkrade met label G, E, en F daarvoor in aanmerking komen? Dat was ons niet duidelijk. In het algemeen graag een toelichting waarop de hoge prioriteit en midden prioriteit tot stand zijn gekomen. We hebben de criteria gelezen die leiden tot deze keuze. We zien geen concrete uitleg per buurt hoe de score tot stand is gekomen. We begrijpen bijvoorbeeld niet goed waarom juist het centrum tot de hoge prioriteit behoort. Daar hadden we graag een toelichting op. De start van de planning van de uitvoering voor de buurten met hoge prioriteit loopt van 2024 tot en met 2029. Klopt onze conclusie dat de buurten met midden prioriteit vanaf 2030 aan de beurt komen? Wanneer is de rest van Kerkrade aan de beurt? Pas na 2040? Tot zover onze eerste termijn, Voorzitter.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dank u wel. Ik ga door naar de wethouder.

M.M.L. van Drunen wethouder

Dank u wel, Voorzitter. De opmerkingen van de Ouderenpartij: ik kan dezelfde opmerking maken, want die staan allemaal zo in het stuk genoemd en je hebt ze ook zo opgenoemd. Zijn de doelen haalbaar in 2030? We staan aan het begin van het hele traject. Over de financiering. Wat ik vandaag gelezen heb, is dat er partijen zijn die het hele energiefonds weer willen afschaffen. Met andere woorden: je kunt er heel weinig over zeggen. Dit zijn zaken zoals ze er nu voorstaan. De acties die nu genomen moeten worden op basis van de huidige gegevens. Die zijn in de stukken opgenomen, dus er is nog heel veel onzekerheid. We hadden het over de voortrekkersrol. Ik weet niet precies wat daarmee bedoeld werd? De Ouderenpartij.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Het gaat er met name over dat de gemeente een verantwoordelijkheid neemt

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

en een maatschappelijke verantwoording neemt om het voortouw te nemen en het een positieve invloed te laten zijn op de andere bewoners en burgers van Kerkrade.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat doen wij heel graag. Volgens mij is er de afgelopen maand een heel festival georganiseerd,

M.M.L. van Drunen wethouder

alleen maar om de communicatie naar deze warmtetransitie bij de burgers tussen de oren te krijgen. Daar zijn we nu mee bezig. We hebben een fonds gehad, een isolatiefonds, omdat er op dat moment nog niets bestond. Daaruit kun je afleiden dat wij die voortrekkersrol heel belangrijk vinden. Dat we die graag ter hand nemen. Dat gaan we zeker doen. Daarvoor ook deze warmtetransitie. Voorzitter, we bedoelen daarmee het vastgoed

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

van de gemeente? We zijn bezig met de inventarisatie van alle vastgoed die we hebben. Wij moeten voldoen aan de wettelijke voorschriften die ervoor zijn. Dat is het C-label. Al het vastgoed moeten we aanpakken. We zijn bezig met een inventarisatie daarvan. Burgerbelangen: communicatie naar de burgers toe.

M.M.L. van Drunen wethouder

Het is op dit moment een vrij technisch verhaal, dat begrijp ik. We proberen zoveel moeilijk te communiceren. Bedenkt: isolatie is het allerbelangrijkste wat je op dit moment zou kunnen doen. Daar hebben we onze communicatie op vastgesteld. We zijn bezig om een heel communicatieplan op te zetten over een aantal jaren heen. Om steeds de burgers mee te nemen in onze activiteiten. Ik geef het woord aan Roy. We hebben een aantal bronnen waar we naar kijken voor collectieve warmte.

Kerkrade ambtenaar

Daar zitten we nog in de haalbaarheidsstudie. Hertzogenrath onder andere, daar zijn we al redelijk concreet. Het eerste stukje haalbaarheidsstudie is daarvan afgerond, maar dat zullen we moeten opwerken om dat vervolgens te kunnen communiceren. Het duurt niet lang voordat we daarop terugkomen. In Zuid-Limburg hebben de eerste fase afgerond, daar werken we naar de tweede fase. Daar zijn we mee bezig en daar zullen we over terug communiceren als dat aan de orde is. Zolang we niks meer weten, heeft het niet heel veel zin om daarover te communiceren. Als we meer weten, komen we daarop terug. Met Cesar is dat ook zo. Daar zijn we nu wel bezig met een projectje, dus dat wordt wel heel concreet op dit moment. Wij komen daarop terug. We zijn er wel druk mee bezig. Dat loopt.

M.M.L. van Drunen wethouder

VVD: verplichtend karakter. We moeten iemand altijd een goed alternatief aanbieden. Er is geen verplichtend karakter, tenzij de wet ons dat voorschrijft. Als iemand niet wenst zich aan te sluiten aan een warmtenet, is dat zijn keuze lijkt mij. Behalve als je natuurlijk in een flatgebouw zit, waar iedereen moet meedoen en de VvE et cetera. In zoverre is er geen verplichtend karakter. Hart voor vrijheid: dat ging ook over de verplichting. En de hulp, maar dat staat in het IVP. Dat die financieringen vrijkomen om die mensen te helpen om hun woning in ieder geval te isoleren. PvdA: VvE. De VvE's in de IVP

Kerkrade ambtenaar

is een programma wat een groeimodel is. De VvE's is daar één van de doelgroepen waar wij specifiek naar gaan kijken. Dat is een lastige doelgroep, daar zijn we ons van bewust. Daar wordt maatwerk opgeleverd. Met betrekking tot ventilatie: logisch.

M.M.L. van Drunen wethouder

Ik vind dat op het moment dat iemand van de WoonWijzerWinkel aanwezig is, hij niet alleen naar de ventilatie moet kijken, maar ook naar koolmonoxide et cetera. Volgens mij hebben ze die dingen ook bij zich als het goed is. De energiecoaches komen bij een beperkt aantal woningen, niet naar alle woningen. Lokaal Alternatief: dat kan ik wel toezeggen. De wereld gaat heel snel. Ik ben gisteren naar een bedrijf geweest, die had het over [onhoorbaar 00:48:06]. Dat ging zo snel, een half jaar geleden bestond het nog niet. Nu maken ze er bij Commaxx al producten mee. Het is echt niet normaal. Ik denk dat we elk jaar moeten kijken of we terug moeten komen. Dat lijkt me heel logisch. Zeker in deze wereld met betrekking tot energie. Met betrekking tot Enexis was de vraag of het netwerk

Kerkrade ambtenaar

op sterkte is en of het op sterkte komt en wanneer dat zo is. De belasting van het netwerk is natuurlijk breder dan alleen maar warmte. Enexis heeft ons verzekerd dat de warmtepompen in ieder geval niet de belasting is. Een warmtepomp springt als koelkast aan en dan springt het weer uit. Het moet wel heel raar lopen, wil dat bij heel veel gebouwen op hetzelfde moment gebeuren. Daar verwachten ze het probleem niet, maar op een aantal andere fronten wel. Dat heeft dus niet met warmte te maken, maar bijvoorbeeld met zonnepanelen. Er wordt heel hard gewerkt om het te verzwaren. Daar missen de handjes, maar toch zijn ze druk aan het werk en proberen ze op te schalen. Ze doen al het mogelijke op dit moment. Er wordt uit de politiek druk gezet. In die zin: ja, ze zijn druk aan het werk. Volgens mij hebben wij daar geen concrete uitspraak wanneer zij nu

precies klaar zijn en het genoeg op sterkte is. Dat is een lastige vraag. Er is veel onbekend. Het zijn lastige vragen, omdat er weinig bekend is.

M.M.L. van Drunen wethouder

Met betrekking tot koperschaarste. Daar kunnen we geen antwoord op geven. Ons Kerkrade: renoveren huurwoningen, meeliften te duur. Begrijp ik goed dat er een rij huurwoningen van de woningcorporatie wordt gerenoveerd? Daar zit een tussen die de heeft woning gekocht. Die kan meedoen en dat kost dan 80.000 euro. Dat heb ik begrepen. Het zijn meerdere woningen. In het verleden hebben ze hetzelfde gedaan.

Fractie Ons Kerkrade

Ze hebben eerst de woningen verkocht. Toen ze verkocht waren, zijn ze de rest gaan renoveren.

M.M.L. van Drunen wethouder

Volgens mij is hier voor de gemeente geen rol, lijkt mij. Destijds hebben de mensen de keuze gemaakt: ik koop de woning. Daardoor hoefden ze minder aflossing te betalen. Dat is de reden waarom ze gekocht hebben. De woningen zijn meer waard geworden. Die overwaarde zou je kunnen gebruiken. In de wijk Kallei zijn allemaal woningen gerenoveerd. Er zit een aantal woningen tussen die niet meedoen want die zijn gekocht door de mensen. Die zijn nu nog niet geïsoleerd, niet volledig geïsoleerd. De rol van de gemeente zie ik hier niet. Die vraag kwam natuurlijk bij ons terecht, omdat in het stuk staat

Fractie Ons Kerkrade

dat mensen die een koopwoning hadden, konden meeliften met de woningbouwvereniging. Het is in principe geen optie. Dat wilde ik alleen meegeven. Als je ziet wat de bedragen zijn, kun je veel beter kijken of je zelf op één of andere manier de woning isoleert. Op dit moment zie ik daar geen oplossing voor. De IVP

Kerkrade ambtenaar

is een cafetariamodel. Daar kan uiteindelijk uit gekozen worden en er zal een bestuurlijke afweging moeten plaatsvinden: welke onderdelen van het cafetariamodel nemen we mee? Dan zullen wij ook vragen om geld. Op een later moment komt dat terug. Het is afhankelijk van de keuze die je maakt hoeveel fte's er uiteindelijk nodig zijn. De vraag van de SP.

M.M.L. van Drunen wethouder

Dat ging over de 400 miljoen. Voorzitter, een gedeelte van de subsidie is al aangevraagd. Dat is uit mijn hoofd 780.000 euro die we daar hebben.

Kerkrade Ambtenaar

In een eerdere tranche hadden we al iets van twee ton gekregen, dus daar zitten we pakweg op een kleine miljoen. We hebben de mogelijkheid gekregen om dat op te plussen. Dat geld is nog niet toegekend. Er is een royaal budget. Uit mijn hoofd denk ik dat we op anderhalf tot twee miljoen zullen uitkomen, die door het Rijk wordt toegekend. Er was een vraag over particulier met slechte labels,

M.M.L. van Drunen wethouder

maar ook hoe het zit met de woningbouwverenigingen. Ze zijn verplicht om binnen een bepaalde tijd op label C uit te komen.

Kerkrade Ambtenaar

Met de corporaties worden natuurlijk afspraken gemaakt in het kader van de prestatieafspraken. Daarin wordt vastgelegd hoe die stappen met verduurzaming moeten gaan lopen. De corporaties, net zoals alle verhuurders, moeten de slechte labels uifaseren. Een jaar of twee jaar geleden hebben we een keer een overzicht aan de raad te doen toekomen van de labels van de verschillende corporaties. Met de toestand zoals die op dat moment was. Ze zijn nu natuurlijk stappen verder gegaan. Daar hebben we wel contact mee. De corporaties zijn hierbij betrokken. Die zitten ook bij de prestatieafspraken. Er is zicht op en die overzichten kunnen we bij de corporaties opvragen. Dat hebben we één of twee jaar geleden in een informatiebrief aan de raad doen toekomen.

M.M.L. van Drunen wethouder

Dan heb ik nog staan: de gemeentelijke bedrijfsgebouwen. Die zijn we aan het inventariseren. Wij moeten ook voldoen aan de wettelijke regelingen. De prioritering van welke wijken eerst hebben wij volgens in de raad vastgesteld. Dit is een indicatieve fasering.

Kerkrade ambtenaar

Dit is niet in beton gegoten. We moeten ergens aan de slag. We kunnen niet overal beginnen. Dit zal deel uitmaken van de actualisatie om te kijken of het reëel is of dat we toch sneller kunnen, langzamer kunnen, of anders moeten. Zo moeten we die jaartallen zien. Als ik daar op mag aanvullen.

Kerkrade Ambtenaar

U vroeg naar de criteria die niet inzichtelijk waren. We hebben een drietal sessies gehad samen met de raad. Waarin we de raad hebben meegenomen in de fasering, maar ook in de keuzes die voor de transitievisie aan de orde zijn. In één van die sessies hebben we op basis van die criteria, die hebben we inzichtelijk gemaakt in een presentatie, daar hebben we samen met de raad bepaald wat die fasering wordt. Op basis van die criteria. Volgens mij zelfs in de onderliggende stukken van de richtinggevendende keuzes die het voorjaar in de commissie is behandeld. Volgens mij zitten daarbij de onderliggende stukken waarin die criteria benoemd zijn. Ik hoop dat we alle vragen beantwoord hebben.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Zijn alle vragen beantwoord? SP, kunt u uw vraag herhalen? Ja, de laatste vraag heeft u nog niet beantwoord. De start van de planning van de uitvoering voor de buurten met hoge prioriteit,

Fractie SP

loopt van 2024 tot en met 2029. Klopt nog onze conclusie dat de buurten met middenprioriteit vanaf 2030 aan de buurt aan de beurt komen? Wanneer komt dan de rest van Kerkrade? Na 2040? Dat was onze vraag. De planning is nu gemaakt op basis van de inschatting en kennis die we nu hebben.

Kerkrade Ambtenaar

Dit is een eerste fasering daarin. Die zijn onder andere gekozen omdat we daar als Kerkrade sowieso al aan de slag gaan met allerlei trajecten. Ook in het kader van leefbaarheid. Het hangt er natuurlijk vanaf hoe snel het één en ander daar gaat. Ik kan me niet voorstellen we tot 2040 wachten voordat we in andere buurten aan de slag gaan. Alleen wat mijn collega zei: we kunnen niet overal tegelijkertijd aan de slag gaan. We beginnen hier. Hier gaan we ervaring opdoen, want het is allemaal nieuwe materie waar wij mee aan de slag moeten. Er moeten nu eerst uitvoeringsplannen gemaakt worden. Op basis van die uitvoeringsplannen kan gekeken worden: wat is realistisch in de uitvoering? Het is niet ondenkbaar dat er een versnelling gaat plaatsvinden. We gaan nu ervaring opdoen en leren van een methodiek. Van die ervaringen leer je weer. Dan kun je dadelijk sneller gaan en dan kan het best zo zijn dat je voor 2040 overal aan de slag bent.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

De wethouder? Volgens mij was dat een heel goed antwoord op de vraag.

M.M.L. van Drunen wethouder

Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Helder. We hebben gekeken naar de vraag van Lokaal Alternatief rondom een eventuele toezegging om het jaarlijks terug te pakken. We hebben gekeken in de toezeggingen. Die toezegging is net gedaan dat het jaarlijks besproken wordt. Dit is afgehandeld. Ik kijk naar de commissie: is er behoefte aan een tweede termijn? Ja. Ik ga beginnen met de Ouderenpartij.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank je wel, Voorzitter. Een opmerking naar aanleiding van onze opmerking ten aanzien van de transitievisie die er ligt. Niet alle zaken stonden in de visie, maar het betekent dat als zaken meegenomen worden, de actualisatie een heel belangrijk punt is. Dat kan dan geen drie, vijf jaar duren. Soms zal het op nog korter termijn moeten gebeuren dan een jaar, als we kijken naar de problemen die zich kunnen voordoen in het hele uitvoeringsproces. Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga naar Burgerbelangen.

Fractie Burgerbelangen

Dank u wel, Voorzitter. Over het stukje van burgerparticipatie dat er een communicatieplan komt, vond ik de terugkoppeling wat vaag. Wordt dat plan opgenomen nog in de visie of krijgen we dat in de jaarlijkse terugkeer te zien?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Daarna gaf u aan

Fractie Burgerbelangen

op die vraag die ik stelde over Chemelot, dat het moeilijk is om daar nu al iets over prijs te geven. Dat snap ik. Ik was getriiggerd omdat daar stond: eind 2023. Kunt u over de Cesar warmte-accu iets meer loslaten dan: we doen onderzoek en dan heel veel woorden wat neerkomt op: we doen onderzoek. Iets meer informatie zou fijn zijn. Dat zijn mijn vragen en mijn collega heeft ook nog wat vragen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik heb twee vragen over de isolatie waar we het over hebben met betrekking tot de vleermuizenproblematiek in heel Nederland. Ik zie in dat stuk een kanttekening van nota van toelichting voor het kunnen starten van isolatiewerkzaamheden zonder een ontheffing voor de wet natuurbescherming hoeven aan te vragen. Er wordt momenteel een aanbesteding opgestart voor het opstellen van een soort managementplan. Mijn vraag is: ik heb deze week van iemand een brief gekregen van de gemeente. Dat ging over de isolatie van hun huis. Dat hij dat zelf moet gaan doen richting de provincie. Ik weet niet of zich dat gekruist heeft? Hoe gaan we daarmee om? Dat is mijn eerste vraag. De tweede vraag gaat over de VvE. Ik heb het niet helemaal begrepen. Dat ging over de isolatie met Vve's hoe we daarmee omgaan. Dat het maatwerk wordt. Ik weet dat er bijvoorbeeld een vrijstelling is. Voor cv-ketels bij een VvE daar hoeft je geen warmtenet voor aan te leggen. Er zou een vrijstelling voor zijn dat de VvE's de cv-ketels kunnen behouden. Klopt dit? Dit zijn mijn vragen. Nog meer vragen vanuit de BB? Ik ga naar de VVD.

Fractie VVD

Dank u wel, Voorzitter. Wij zijn natuurlijk blij met het antwoord van de wethouder. Het is precies hetzelfde antwoord dat hij de vorige keer gegeven heeft. Het is heel goed om te horen dat er geen dwingend karakter zal zijn. Dat kunnen we niet vaak genoeg horen. Omdat deze opmerking niet in het document staat opgenomen, zou ik willen vragen of het een schriftelijke toezegging zou kunnen worden. Tot zover, Voorzitter.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Hart voor Vrijheid? Geen vragen. PvdA, ook geen vragen. Lokaal Alternatief.

Fractie Lokaal Alternatief

Voorzitter, natuurlijk bedankt voor de toezegging om ieder jaar de stand van zaken rondom kennis en techniek te evalueren, maar toch missen we iets. Het gaat inderdaad over warmte-aanpak, maar we missen de integrale aanpak. U heeft helemaal gelijk als Enexis zegt: een warmtepomp zal geen belasting, geen echte belasting voor het elektriciteitsnetwerk zijn. Als de zonnepanelen en elektrische auto's dat netwerk overbelasten, doet die warmtepomp het ook niet meer. We missen de integrale aanpak om te kijken naar andere aspecten. Die koperschaarste is echt essentieel voor de netwerkuitbreiding. We zouden de wethouder willen vragen of het aspect van de integrale aanpak in ieder geval in ogenschouw genomen kan worden.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga verder naar Ons Kerkrade, de heer Rozema.

Fractie Ons Kerkrade

Voorzitter, we hadden nog één vraag: verenigingen en stichtingen die hun eigen gebouw beheren, kunnen die ook gebruikmaken van deze regeling? De vraag over die stateloze mensen waar de wetwijziging van is geweest. Die konden gebruikmaken van de starterslening. We nemen aan dat die ook van deze regeling gebruik kunnen maken.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Tot slot de SP. Dank u wel, Voorzitter. We hebben een vraag met betrekking tot de netwerkbelasting.

Fractie SP

Daar is al wat over gezegd door Lokaal Alternatief. Ik was op de energiecorporatie Parkstad informatieavond op 9 oktober. Daar deed een aantal mensen zeer opmerkelijke uitspraken. Ik wil vragen of daar iets over bekend is. Dat is de netwerkcongestie, dat heeft met die overbelasting te maken. Daar waren ze zeer stellig in en ze spraken zich daarover uit dat die overbelasting er is, omdat het heel extreem, uitzonderlijk zeldzaam is. Dat het een mythe is en dat het niet zou kloppen. Is daar iets over bekend? Ik ben er benieuwd naar. Het waren twee mensen. Degene die de presentatie gaf, onderzoekt of dat mogelijk is. Energiecorporatie Parkstad was er heel erg stellig in. Iemand uit de toehoorders was er ook heel erg stellig in. Ik wil het hier onder de aandacht brengen. Weet u daar meer van? Kunt u daar misschien informatie over gaan vergaren? Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Mevrouw Laumann.

Fractie SP

Voorzitter, ik had gevraagd naar die vier miljoen. U heeft gezegd: anderhalf tot twee miljoen subsidie in totaal kunt u krijgen van het Rijk. Ik had ook gevraagd of Kerkrade zelf geld bijlegt of alleen van het geld dat ze krijgt van het Rijk de maatregelen doet. Dat stukje vraag is niet beantwoord. Dank u wel, dit was de tweede termijn.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga over naar de wethouder. Deze vraag kan ik beantwoorden, want dat bepaalt de raad zelf volgens mij.

M.M.L. van Drunen wethouder

Op dit moment doen we dat niet. We hebben dat gedaan, een aantal miljoenen in het fonds bijvoorbeeld. Als er extra geld moet komen, is dat een raadsbesluit. De korte termijn, die wijzigingen die plaatsvinden: logisch, daar moeten we sowieso rekening mee houden. We plannen ook in dit stuk. Dat heeft te maken met de lange termijn. Je maakt langetermijnplannen en als de omstandigheden veranderen, moet je natuurlijk mee veranderen. Daarom die jaarlijks opnieuw bekijken wat moet worden aangepast en wat niet. Met betrekking tot de communicatie. De TVW is een visiedocument.

Kerkrade ambtenaar

Dat is een punt waar we naartoe willen met zijn allen. Een aantal strategieën hoe we dat willen aangaan. Nu gaan we richting uitwerking. Een deel van de uitwerking is dat we een heel duidelijk participatieplan gaan opstellen: hoe gaan wij met alle belanghebbenden om? Dat maakt deel uit van die uitwerking.

M.M.L. van Drunen wethouder

Cesar: Ze zijn nu bezig met een aanvraag om geld te krijgen om een onderzoek te laten verrichten naar die warmteopslag. Wij denken ergens in een buurt waar wij bezig zijn met renovatie et cetera. Het onderzoek moet plaatsvinden. Dat kost een aantal tonnen. Het betekent nogal wat, wat er allemaal moet veranderen in de buurt, als je dat daar wilt plaatsen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

We zijn ermee bezig. Ik geef het woord aan de heer Wetenkamp. Dank u wel. Misschien hebben jullie er al rekening mee gehouden, maar

Fractie Burgerbelangen

die dingen werken alleen financieel voordelig als op lage temperatuur de huizen verwarmd worden. Vleermuizen: we zijn bezig om onderzoek te doen.

Kerkrade ambtenaar

Het zijn niet alleen vleermuizen, maar dat is wel het diersoort wat je het vaakst hoort. Het zijn de beschermde diersoorten. Als wij isolatiemaatregelen gaan plegen, moeten we onderzoek daarnaar doen. Wij moeten vrijstelling vragen om maatregelen te mogen uitvoeren. In principe zou iedere bewoner die aan de slag gaat, dat moeten doen. Die zou naar de provincie moeten gaan, provincie is bevoegd gezag, en zou onderzoek moeten doen. Dat duurt ongeveer een jaar. Dan zal de provincie moeten zeggen: u moet bewijzen dat het er niet is. U moet aangeven dat u een aantal maatregelen heeft die u gaat toepassen bij het uitvoeren van de isolatiemaatregelen, zodat u die dieren niet overdreven beschadigt. Er moeten compensatiemaatregelen plaatsvinden. Dat moet de hele tijd gemonitord worden. De populatie mag niet minder worden. Dat is een heel traject. Wij als gemeente Kerkrade en nog meer collega-gemeenten in de regio, willen ondersteunend zijn. Wij zijn bezig met een soort managementplan. Dat betekent dat je als gemeentelijke overheid in dit geval het initiatief naar je toe trekt en zegt: voor een bepaald gebied gaan wij gebiedsdekkend onderzoek doen. Op basis van het gebiedsdekkend onderzoek kan er een generieke vrijstelling plaatsvinden voor een bepaald gebied. Dat is het plan. Ik neem aan dat de tijd die er nodig is ook een of twee jaar duurt?

Fractie Burgerbelangen

Dat het collectief geregeld kan worden? Precies. Er komt nog wat achteraan, want er is nog iets als een pre-SMP. Dat is voor de periode ervoor, maar dat is de middellange termijn. De minister heeft in een brief geschreven dat

Kerkrade ambtenaar

er een mogelijkheid geschapen wordt, als u al bezig bent met het opstellen van een soort managementplan. Dat een aantal gecertificeerde bedrijven dan al wel aan de slag mag. Dat kan al heel snel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik heb een opmerking over de brief die mensen thuis krijgen.

Fractie Burgerbelangen

Die van de gemeente gezegd krijgen dat je dat via de provincie moet doen. Dan praat je over bedragen tussen de 1000, 2000 euro voor zo'n onderzoek. Ik niet hoe we daarmee om kunnen gaan naar de mensen toe. Het wordt dan gemeentelijk breed uitgezet. Ik ken de brief niet die naar de mensen is verstuurd.

M.M.L. van Drunen wethouder

Dat kan ik laten zien. Het is waar. Het is op basis van een uitspraak van de rechter dat het plaats moet vinden. We moeten ons houden aan de wet. Voor de rest heb ik daar geen oordeel over. De provincie is in deze bevoegd gezag. Wij proberen nu de mensen in Kerkrade te helpen door dat breed op te pakken. Dat is het enige wat we kunnen doen. Je moet je aan de wet houden. Op basis van een uitspraak is dat natuurlijk allemaal bekend geworden. Utrecht is er volgens mij al eerder mee begonnen. Voorzitter, er stonden nog een paar andere vragen open.

Kerkrade Ambtenaar

Een was van de fractie Burgerbelangen met betrekking tot de VvE's en de cv-ketels. Het is correct. Appartementen vallen net zoals monumenten onder een uitzondering. Als de cv-ketels in de woningen niet meer geplaatst mogen worden in 2026 zou je dat met een warmtepomp moeten doen. Voor VvE's, appartementen en monumenten bijvoorbeeld geldt die verplichting niet. Dat heeft de minister inderdaad bepaald. Dat heeft niet direct te maken of er een warmtenet komt of niet. Op dat moment hoeft het nog niet, omdat het met een warmtepomp verwarmen in een appartementengebouw extra aanpassingen en extra investeringen vraagt. Er stond nog een vraag van Ons Kerkrade met betrekking tot isolatie-verduurzamingsprogramma voor verenigingen open. De middelen zoals die door de overheid zijn toegekend, zijn specifiek toegekend voor de isolatie en ventilatie van koopwoningen. In het beginsel zijn de middelen van de overheid en wij moeten natuurlijk verantwoorden richting de overheid waar het geld aan besteed is. In beginsel is dat voor woningen zelf te verduurzamen. U vroeg nog naar de staatlozen. Dat is voor ons op zich geen criterium. Wij kijken naar de woningen die er duurzaam moeten worden. Daar wordt een aanpak voor gedaan en er staat een vast bedrag, wat vanuit de overheid per woning aan mag worden besteed, en dat kan besteed worden. Nog één vraag van de SP met betrekking tot de netcongestie en of dat een mythe is. Dat is een discussie die maatschappelijk bijna over alle thema's speelt. Klimaatverandering bestaat voor de een en voor de ander bestaat die niet. Dat geldt voor netcongestie hetzelfde. Het ligt er aan, aan wie je het vraagt. Waar het bij netcongestie in de basis om gaat, is dat een netbeheerder ten alle tijden van de wet de maximaal gecontracteerde vermogens beschikbaar moet hebben op het net. Of die afgenomen worden of niet, maakt niet uit. Het is correct dat in de situatie dat het gecontracteerde vermogen gelijktijdig door iedereen wordt afgeroepen, die kans is heel klein. In theorie is er capaciteit op het net. Alleen de manier waarop het in Nederland is ingericht en waar het wettelijk is vastgelegd, is dat de netbeheerder ten alle tijde die maximale capaciteit beschikbaar moet hebben. Voor het geval dat het wel zo is dat iedereen het tegelijkertijd afroept. Dat is die netcongestie. Daarmee is het net vol. Dat is niet voor de huisaansluiting. Voor de kleinverbruikeraansluitingen is nog ruimte. Het gaat met name over de grootverbruikers zoals de bedrijven, de appartementencomplexen, waar een grootverbruikeraansluiting op zit. Daar zit op zich het probleem in. Het is geen mythe. Het is daadwerkelijk een probleem wat we hebben, maar het heeft te maken met de inrichting waarop het elektriciteitsnet en het hele transportverhaal is ingericht. En de wettelijke vereisten die daarbij gelden.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik kijk naar de commissie. Zijn alle vragen behandeld? Ik kijk naar de VVD. Ja, ik had i gevraagd

Fractie VVD

of de toezegging schriftelijk zou mogen. Ja, ik kan ook heel makkelijk verwijzen naar de notulen. De toezeggingen staan erin. We nemen het mee in

R.F.A.C. Creusen voorzitter

de lijst van toezeggingen. Lokaal Alternatief. Ik had nog gevraagd naar de integrale aanpak.

M.M.L. van Drunen wethouder

Precies. U heeft helemaal gelijk.

Kerkrade ambtenaar

Het gaat hier vanavond over warmte, maar het is deel van het totale energiesysteem. Bij de uitwerking van de TVW werken we samen met een aantal belanghebbenden. Een van die belanghebbenden is Enexis. Enexis zal in die zin de bewaker zijn van het net. Wij zullen regelmatig navragen of dat geoptimaliseerd kan worden. Daar zijn ze al druk mee bezig, met het optimaliseren van het gebruik van het net. Wij zullen hen daarbij betrekken en wij daarover bevragen. Zo zorgen we voor een integrale aanpak.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

De heer Charlier. Wellicht ook de uitkomsten van de antwoorden in de transitievisie opnemen. Ik zie een knikkende ja van de wethouder.

M.M.L. van Drunen wethouder

Zijn er nog open vragen? Ik kijk rond. Dan is nu de vraag: kan het als een bespreek- of als akkoordstuk naar de raad? Als u vindt dat het een akkoordstuk is, steek de handen in de lucht.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik zie dat alle ak partijen het als een akkoordstuk mee willen nemen naar de raad. Dank je wel. Dan ga ik verder met de lijst van toezeggingen.

8 Lijst van toezeggingen

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Zijn er opmerking over de lijst van toezeggingen? De heer Charlier. Voorzitter, het wordt langzaam een beetje treurig,

Fractie Lokaal Alternatief

maar er staan weer stukken open die toezegging hadden. We hebben vandaag de laatste GEZ-vergadering van dit jaar en er staan acht toezeggingen die 31 december ingevuld zouden zijn. Ik vind het echt heel erg veel. Waarbij ik met name één toezegging heel erg belangrijk vind, omdat daar tijdens de behandeling heel veel aandacht aan besteed is. Dat is de externe toets van de financiële waardering maatschappelijke tegenprestaties Roda JC. Die staat op 31 december. Ik zou het erg op prijs stellen als we die minstens in de raadsvergadering te horen krijgen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik leid uw verzoek door aan de griffie. Ik ga verder met de heer Hoofs van het CDA.

Fractie CDA

Dank u, Voorzitter. Dat sluit aan bij wat de heer Charlier opmerkte. In de besluitenlijst van 11 oktober staat netjes wat we gevraagd hebben. Dat hoeft ik hier niet te halen. Dat wordt in andere commissies gevraagd. We hebben er alle vertrouwen in dat die vragen netjes worden doorgeleid. Het is spijtig te moeten constateren dat we inmiddels helaas gewend zijn dat de beantwoording uitblijft. We zijn voornemens om hier in de raad een agendapunt van te maken. Niet zozeer om de toezegging zelf aan de orde te stellen, want dat hoort immers in de commissies. Wel om tot afspraken te komen hoe de toezeggingen de aandacht kregen waar de commissies om vragen. Dank u wel.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dit verzoek leid ik ook door naar de griffie. Dit wat betreft de lijst van toezeggingen, waarvan akte.

9 Rondvraag

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ga verder naar de rondvraag. De heer Hoofs, mevrouw Laumann en de heer Charlier. Ik begin bij de heer Hoofs.

Fractie CDA

Dank u wel. Voorzitter. U heeft het al aangestipt: we zijn de laatste groep die in de zaal zoals die er nu is vergaderd. Misschien is het wel leuk om zo een fotomoment te pakken. Dan kunnen we dat straks in de nieuwe setting nog een keer doen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dank u wel. Een mooi aanbod. Ik ga verder naar de heer Charlier. Voorzitter, twee zaken die in de afgelopen week

Fractie Lokaal Alternatief

in de krant zijn gekomen. Waarvan we van één zaak weliswaar via een mail op de hoogte gebracht waren. Die ene zaak waarvan wij op de hoogte gebracht waren, was het uitstel van bouwproject de Pool. Wat ons daarin stoort is niet het uitstel, daar hebben we begrip voor, maar wel wijziging van de bouwplannen. Er is heel duidelijk aangegeven dat bouwproject de Pool zal net het tegenovergestelde zou zijn van waar we deze vergadering mee begonnen zijn: de startersleningen. Dit zou net een gebied worden waar woningbouw plaatsvindt voor de mensen die een bredere beurs hebben. Die daarnaar op zoek zijn en dat in Kerkrade niet kunnen vinden. Met het uitbreiden van het aantal woningen, betekent het dat de oppervlakte van de woningen, de kwaliteit van de woningen, misschien de groenvoorziening, onder druk komt te staan en onder de streep waarschijnlijk alweer niet gebouwd wordt voor de mensen met een grotere beurs. Dat baart ons ernstig zorgen. Daar gaan we vragen over stellen. Daarnaast een tweede punt en dat vond ik wel heel kwalijk. Dat hebben we echt uit de krant moeten vernemen: dat de gemeente de rechtszaak verloren heeft rondom het zwarte dek boven de Vie, wat groen had moeten worden. Dat we daar miljoenen tegenaan moeten gooien als gemeente om dat groen te krijgen. Wat wij hier zien is een tweede groot bouwproject van de gemeente na Flexiforum nu ook Vie. Waar op de een of andere manier in de aanloop en bestek onvoldoende risicoanalyse gedaan wordt. Waar onvoldoende gekeken wordt of alles zodanig afgespijkerd is, dat er inderdaad niks kan gebeuren. We zullen daar artikel 38-vragen over gaan stellen, om dat in de toekomst komen. Ik voorzie dat met het kindercentrum in Eygelshoven we over drie jaar ook weer een miljoeneninvestering achteraf mogen doen, omdat aan de voorkant de risicoanalyse niet goed gedaan is. Dat baart mij ernstig zorgen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Wij zien uw vragen natuurlijk met belangstelling tegemoet. Dan ga ik verder naar mevrouw Laumann. Dank u wel Voorzitter.

Fractie SP

Voorzitter, de SP heeft een paar weken geleden schriftelijke vragen gesteld. Met name de mensen die in De Val Gilsflat wonen of niet meer wonen, want zij kregen binnen veertien dagen opzegging, terwijl het nog jaren zou duren. Het is op antikraak basis. We hebben daar vragen over gesteld. Het college zegt in principe: ja, ze weten de voorwaarden, dus we kunnen hier niks aan doen. Dat kan ik me heel goed voorstellen. Wat blijkt nu? Een van die bewoners heeft in Eygelshoven een huis aangeboden gekregen met het voornemen voor minimaal twee jaar. Die zit er één maand en moet weer weg. Die heeft dus net de woning gekregen. Het zijn mensen met een kleine beurs of gescheiden mensen die in woningnood zitten. Er is een wachtlijst voor sociale huurwoningen. Ik denk: we moeten hier toch iets tegen kunnen doen als gemeente? Dit is huisjesmelkerij. Die man staat weer op straat de inrichting van een huis. Ik wil het college om een reactie vragen en of we hier iets aan kunnen doen, of in de toekomst. Ik vind het heel ernstig.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Waarvan akte. Ik kijk naar de griffie of dit schriftelijk moet worden ingediend? U doet het schriftelijk. Prima. Dan is de informatie volledig en helder. Dan hebben we de rondvraag gehad. Geen vingers meer. Dan zijn we aangekomen aan de sluiting van deze vergadering

10 Sluiting

R.F.A.C. Creusen voorzitter

en kunnen we ons opmaken voor het fotomoment. Ik dank u en tot de volgende keer.